

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džělał
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ól khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. f

• Sserbske njedželjske łopjeno. •

W Budyschinje, 20. jultja 1924.

Čižbčez a nakład Čsmolerjez knižicziščezetnje a knižatnje šap. družšt. s wobm. ruk. w Budyschinje.
Wulhadža lóždu šobotu a plačzi na měřaz 15 stotych pjenježtow.

Na 5. njedz. po šwj. Trojizy.

Matth. 13, 44—46.

Šdže namakajš, ow dušcha, wumtoženje i wšeho, šchtož tebi tšchi tu na semi, — šhrudneho a šleho? Móže čzi to dacž šwět, semja, čzłowstwo tudy? Šodarmo płačajš, štonajš a šo šhrudžič wšchudže. Duž pytaj šhroble! — Šlaj wšeho naidžesč wěšče, hdyž štyńjesč ruzy, wolašč: „Šejom Šhryščeže, ty jenicžka mi žadosč, lubosč, radosč!“ Šamjeń.

Šchto je tón ššhowany šchaz na polu. Njebješte kralestwo, praji Šesuf. Ale hdyž šhubscho pahladany, drje bóršy špóšna-jemy, šo Šesus i tym ššhowanym pokladom, i tej namakanej parlu šwoju šamšnu wobšobu měni. Wón je tón poklad njebje-škeho kralestwa, a čzi, kiž šo šamnych ša šhudych maju a we šebi tajše žadanje noscha, kiž šo njehodži je žanym kublom tuteho šwě-ta špokojicž, ale i wěčnym kublom žedža, šu namakarjo tuteho poklada. Njeh šu Šesufa je šwojim rošomom špóšnali, kak pať móže čzłowške woko jeho kražnosč, bohastwo a rjanosč po čzel-nym waldžnju dopóšnacž. Ně, tu rošom ničžo njewidži. Šškaby, pšchekšaby je wón k tajšemu špóšnacžu. A w polu je tónle poklad ššhowany, niž w kražnje debjenej ššchinje ani we wulšim domje, ale we wšchědnym polu. A nihtón njemóže špóšnacž, šo šo tam tajše drohe kublo ššhowa.

Šehodla tež Luther praji: „Šo ničžo druheho njeje, hacž to, šo ewangelion njeha, a njemóže šo we wulšej čžesčzi a radosčzi wupolašacž, ale wón dyrbi ššhowany bjež pod njecžesčju a hańbu, šo njebš šo šwětej špodobal. Šak wostawa wěšty a njewobčhča-dženy!“ — W polu šakonja a ššubjenjow štareho testamenta

šežesche našch drohi poklad Šesuf Šhryšuf derje ššhowany, ale čzi, kiž šu tule rolu wobdžělali, šo bychu jako mšdu šwojeho džě-ka prawdočz a šbóžnosč pšched Bohom dostali? Šak pšiche tež šwj. Šawol na Romškich w 9. stawje: „Ššrael pať je šak ša ša-šonjom teje prawdosčje a njeje šakonja teje prawdosčje dostal.“

Namakali pať šu jeho ššonizy a hřešchizy, kiž šu šadwě-šowali šwojeje hřešchnosčje dla, a pohanjo. Ššchirunaj k temu Šawlowe ššlowa na Romškich w 10. stawje: „Ša šym namakany wot tych, kofšiz nje nješju pyčali a šym šo ššewil tym, kofšiz šo nješju po mnje prasheli.

Šak wostanje hiščeže dženska we polu ššchescžijaniščeje žyrk-woje našch poklad Šhryšuf njewunamakany tym, kofšiz špóšla-ryja, dokelž žadneho šbóžniška njewadža, kotrehož dar je woadče hřešchow. Šónle poklad leži tak bliško a je ša nich pšchihotowany, ale woni nimaja praweho dušcha, jón špóšnacž, dokelž jich wutro-šba na druhich pokladach wišy a ša druhim trošchom ššhodži.

Šónle čzłowjeť, kiž je tón ššhowany poklad namakal, njeje jón pyčal, šak pšchekupz te parle, ale tón poklad je tak rjez jeho pyčal.

A to šbóžnje namakane tónle čzłowjeť šapšchinnje i wulšej wježelosčju prawje špóšnajo jeho kražnosč, a čžiste ššoto derje ro-šesławajo wot njehmanych šamjenjow. Šak čžehnje našč našch Šótečez k šymej a hdyž šo dušcha k wěšje do poklada wěčneho žiwjenja w Šhryšufu Šesufu namaka, bóršy dopóšmajemy našche najwadžnišche potreby a šo dowidžimy, šo njemóže žadny drugi poklad dyžli tón nam pošny měř a pošne špokojenje dacž.

A čzłowjeť ššhowa šako tón poklad w polu a džěšche i wježe-šewjeť, kotruž wón nad nim měješche, a pšcheda wšchitka, šchtož mě-šesche, a šupi šebi to šame pošo. A na tutej wježelosčzi pyčnje-

nty, so je hwoj polkad tež w druhim polu, to rěka we hwojej wutrobje, sthował. A shto to rěka, so je tón cžlowjek wšeho pšchedať, so by hebi tónle polkad wobsthowať? — To rěka tať wjele: Shtož je nashonit, so je Jesuŝ Khrystuŝ našch najwjetšchi polkad a so wěra do tuteho polkade naŝ sbóžnych sežini, tón wěscze wšchitko wopruje, so by jenož hej to drohe kubko sđeržak. Woni rady sčhodu czerpja, rady woporny pšchinjeheja, ale hwoju wěru njechadža i rukow dacž. A hdyž džěczi teho hwojta jich tehodla hanja, woni hwoj sčhiž rady na so wosnu. A hdyž spytowar pšchindže a jim wšchě krafnoscze a kubla tuteje semje pokajuje, hej jenož žadajo, so bychu so teje luboscze k hwojemu namakanemu polkadej wotrijeŝli — shto budže jemu wotmolvicž: „Ně, to so ženje njezanje. Moja wěra mi wšche steji džyli wšchitko druhe na jemi. Moja sbóžnoscz je nětko dokonjana, dokelž mam pšches tónle polkad njebjeste kralestwo hižo na jemi!“

A to pšchirunanje wo pšchekupzu naŝ to wuczi: Kóždemu tole kubko do křina njepadnje. Ně, so tež tajzy, kiž dyrhja so je wšchej pilnosczu wo nje staracz. Tehodla budžemy tež kaž prawe pšchekupzy!

Pšchekupz, kiž parle a drohotne kamjenje kupuje, njelutuje a njeboji so žaneje prózy we wuwjedženju hwojeho džěla. A my? — My hmy powołani, njebjeste kubla a polkadny pŝtač a kupowacz. To mamy lubowacz, shtož wostnje wěcznje, žadym cžach nam nješniczi, shtož dušchi zhrobu podawa, shtož žana woda nje-potepi, žadym woheń nješpali a žane nješbožo mi njeutorhnye. Št temu hmy wot Boha postajeni a žaneho potoja w drugej lubosczi njenamakamy. A dobre parle je tutón pšchekupz pŝtať a wón je tež derje wjedžak, hdyž ma so wobroczič, so by tele dobre parle došchot. Jenicžy na móřskim dnu móžesč je namakacz. Slaj, Bože hlowo je sa naŝ móřste dno a wšchitke potajnstwa bohobojasnoscz, kiž so pšches Bože njewjenje zhrobuje dowěrejene, so dobre parle. Ale njes nimi je krafnata, tať drohotna, haj drohotnišcha hacž wšchě druhe hromadže. A tale dobra parla je wón kam naŝch knjes a sbóžnik, nam hlobjenu wot profetow, i horzej nadžiju wot našchich wótzow we wěre woczakowaty, njewjenu hwojetej, hdyž běche so cžach dopjelnit, na sčhižu woprowaty, horjestanjeny wot morowych, horjetowaty do krafnoscze. Pšchetož w Jesuŝu Khrystuŝu hmy žohnowani wot Boha je wšchem duchownym žohnowanjom w njebjeskich wězach, kaž hwoj: Pawoł pišche na Efesčich w 1. stawje: „Jesuŝ Khrystuŝ je nam sežinjenu wot Boha k mudrosčzi a k prawdosczzi a k hwojeczenju a k wumóženju.“ (Pawoł 1, Kor. 1, 30.)

A to křeluchu cž. 267 w přenjej shtucžy spěwa křeluchec: „Hdyž mam pak to jene we wutrobje kam, dha wšchitko, haj wšchitko i tym jenym ja mam.“ —

A shtož je potom tule parlu namakaf, ma so pak hnydom — kaž našch pšchekupz w našchim tercze — rošbudžicž, ju kupicž. A njech je pŝacžina wyboła, wón hadži wšchitko, shtož ma. Tať tež my. A shto je to drohe kubko, sa kotrež móžemy hwojeho Knjeja dostacz? To, shtož je nam najlubšche, to mamy dacž. A hmy kamni. Ja lubuju kam so a wšcho druhe jenož moje dla. Tale hebicžiwacž je nam tať hlowo sčhčepjena, so husto kamni wjazzy nješpósnijemy, kať wona naŝ wozži. Ale tale hebicžiwacž ma pšchestacz. Jesuŝ dyrbi našcha jenicžka luboscž byč, a wšcho, shtož hewaf sčheže lubuju, mam jenož jeho dla lubowacz, jať jeho dar a w jeho hlobjebje. Lubujmy nětko hwojich bližichich, dokelž je tež sa nich hwoju krej pšchelať. Wo tajka sbóžnoscz, hdyž i wěstočzu wěm, so je wón mój a wón mi praji, ty hwoj.

Jeno so mam jeho, a so mój wón je,

so mój duch hacž k rowu teho, kiž je hwojny, lubuje;

dha dže prjecž, shtož boli, mam so sbóžnje w jeho hnadnej

Jeno so mam jeho, pšchězu rady hwoj,

[woli.

wotrijeŝnu so duzy wšcheho, shtož chze sčhčanicž jeho hlob, dam so jemu wozžicž, nohzu i druhini po rumnym hlobžicž. Hdyž mam jeno jeho, je kraj wótežiniki.

Kóždny dobry dar wot njeho padnje kam mi do ruki;

Nětk tež bratsja drusy so mnu hlowala wumóžnika i mny.

Samjeń.

Schtwórtly sšed sjednocženstwa ewangelsko-lutherskeje mlodžiny w Sakskej w Lubiju.

(Wotracžowanje.)

Njedželu, 22. junija, rano w 6 a 7 hodž. jaswonichu rjane Lubijste swonty Lubijej a hwojom hwojedženstwi džěni a i wěže wolaču trubny je hwojotocžnymi shtakami měscžanow a hwojči k Wóžim hlobžbam. Zhrobu Mikławšcha a Hana wotewrišchtej sčhčerofo durje a rumy sa dołhi cžach młodnych hlobow, kotryž wot seminara hem pšchiczeže je hwojimi korhojemi a korhojčkami a plětwami; njes tutymy bě jene, kotrež je hwojim wuhotowanjom po wutworjenju a hwojčach a barbach wosnamjenjesche wěru, lubicž, nadžiju; běchu hebi wupletke sčhiž, wutrobu a kótwizu. Wóžej hlobžbje běschtej kamaj sažo hižo woshebity hwojedžen, pšchi kotrymž předarjo a spěwarjo se hlowom a spěwom, wot pšchčelaw a trubow pšchewodžanym, hlobžachu Bohu Wjeršchnemu. W zhrobu Mikławšcha předomasche farar Heinz-Jalkensteinstwi wo 1. Kor. 16, 13 a 14: „Nješpicze! stejczje we wěre! džeržcze so jať mužizy a budče hlobni! Wšchitke wosche wězy njech so stamu w lubosczi!“ Haj to: „džeržcze so jať mužizy!“ tuto hlowo pŝacž nětkle w tajkim cžachu hlobženja tež žonškim, tež młodym hlobam! Farar Bangrit-Schmjecžecžamstwi bě so se hwojim předomnjanjom jakožit na to hlowo: „Pšchinjesczje hem temu Knjejej cželcž jeho mjenu! Wodlcze so tomu Knjejej we hwojatej rjanoczi!“ (Pš. 96, 8, 9.)

W 11 hodž. pšchiamstny so k tomu na Mikławšchku iatwona Wóža hlobžba, kotraž chzyšche woshebje i křeluchemi a i trubami pšchuwabicž wutroby, dušche. Wjednit sčhčich posaunistow, farar Adolf Müller-Drježdžanistwi potaja tu rjanoscž a krafnoscž křeluchow a mišchtristwo w trubjenju se hwojimi hynamami a se hwojnej nahladnej cžjodu posaunistow. A dołoko wokoło nich ta młodžina je hwojimi korhojčkami, po tyhazach licžaza, a k tomu měscženja a wješnjenje. Wutroby do wšchoscze! To chzychu, to džopichu. Někotremužkuli, kotryž domach sa kachlemi rošmjeršamy a dwělowazy nětkle hwojari na wšcho, tež na džělo sa młodžinu a i młodžinu, by wužitne bylo, by-li tam byť pšchi tutym wuhotowanju, abo najšepje pšchi wšchěmit!

Pšchindže popođnišcha pšchestawka. Wopodliwe město a hwojpodliwe wosolne wšy, kotrež běchu so tať pšchčelnicze ja pšchěbnt postarale, wobstarachu hwojči i wobjedom. I to něschto rjane, hdyž to pšchi tutych hwojedženjach hwojpodliwe domy witaaja i daloka a sčhčerofo drje po mjenje zušch, po wutrobje pak a smyšljenju spšchčelensych. Tež i tohole wušhadža tať někotry pšchihot a dohot sa nadawstwi žiwjenja, sa hlobženja žiwjenja!

Wšcho, shtož tu bě, towarštwu, sjednocženstwa, jenotliwi hwojčzo, hromadžesche so po 1 hodž. wokoło seminara. Wopledni dočahowarjo pšchidželichu so tutym, kotřiž běchu hižo telko rjaneho hlobu hwojecžicž móhli. A potom, wokoło 2 hodž. cžehnjeseche to dołhi, pižany, spěwazy cžach pšches město na hwojedženstwe městno pod Lubijstkej horu. Sažy běchu polne měscžanow a wješnjanow; hladachu a so džiwachu, strowjachu a so wježelachu, — hacž wšchitzy, wšchaf njewěm; dyrhja tu tež cži tamni byč! —

A wonka na dalokim rumnym městnje potom hudžba posaunistow, hry młodžiny, pšchednosčki, spěwy. A pódla na jelenym

a psíci blidach a to žale wošchewjenje i kofejom, i zaktami a i dru-
him. To něchtu rěka, jich telko špotojicz na jene dobo abo tola ja
krótki čas; tola tež tole je šo Lubijskemu sarjadnistwu šwjedzenja
pod fararjom Šfalzom derje radžilo.

Na wječor czechnjemy šašo do města na Wikkawich, hdžež nam šašo farar Adolf Müller wječornu šwjatocnošć wu-
hotowa je spěwom, šlowom a hudžbu. Tu šo hižo džělachu cži,
kotiž dyrbjachu i wječornymi časami wotjěcž. „Ty, kiž ty šhwa-
lišch, šanješ a dospěwaj, šwoje Šamjeu!“ to bě heško tuteje šwja-
tocnošće. A wutrobny šhwalachu Boha Wjerichneho, kiž bě dat
šo wšchemu derje radžicž, kiž bě tež psichodneho wjedra wo-
bradžil.

Domuščinčak je tutón džen i wječornej šhromadžijnu a
nutrnosću we Wulkej zyrkwi. Rěčesche tam wošebje tež farar-
ka Fröhlichowa, a to wo cžištošći dušche a cžěla. Šhutne to
šłowa, šwjate to napominanje ša mlodžinu, haj ale niz jeno,
runje tuto ša maczerje a nanow, a mlodženžow a mužšich, ša žyly
lud, mějčanški a wješny. —

„Ša kraleštwu Jesuša!“ (Für die Königsherrschaft Jesu!) to
je to jene krótko heško, pod šótrnyž šo tež tuto wuhotowanje
wotmě a potom póněželu šłónczi. Š Jes. 33, 22 wudolpólnja
žóniška mlodžina šwoje heško a šwědčzi: „Tón Šnjes je našch
šudnik! Tón Šnjes je našch šakonšar, tón Šnjes je našch kral!“
Šo tole niz hoke šłowa, ale šo tole žiwce we šwjastku, to pošaja
póněžela je šwojej ranjšchej nutrnosću we Wulkej zyrkwi, še šwo-
jej dopolndišchej šhromadžijnu w „Wettinškim dworje“, še šwojej
popolndišchej w „Mjedowej studni“ a še šwojej wječornej a do-
fotěžazej bibliškej hodžinu a nutrnosću w zyrkwi.

Wjedro nam šakasa, na horu dońcž a hladacž do dali našcheje
domišny; i tym nam šakasa, do šmutškowneho hladacž. A w tu-
tym buchmy psches pschednošćki a rosmotny wjedzeni do hlubi-
now nuhy a štrachow, šotrež wšchudžom šakaja a hroža, ale paš
tež na wšhokofcž ššchecžijamškeje lubošće a šwěry, dželatwošće a
woporniwosće, šmutžitwošće a wutrajnosće. A běchmy jich, hacž
runje to hižo šeczi džen, telko, šo dopolndnja najwjetšchi šal še
šwojimi rumnosćemi psche mašy a šo tež popolndnju w „Mjedowej
studni“, šotraž na poš horu leži, wšchě ški wulke runty njedošbahaze.

Wšcho, šchtož šmy šhoni a šhycheli, njehodži šo tu dowu-
pišacž, hacž runje by to jara šajimaze a jara powučžaze bylo. To
a šanine njech je tu wošebje našpomnjene, wošebje bibliške roš-
rěčowanje, šotrež šararka Fröhlichowa, wjedniža šakšeho šwjastka
i mlodny holzami džeržesche wo 103. psalnje, w šótrnyž nam
i nowa šakšincža heško žyłego Lubijskeho šwjedzenja: „Pšichšwa-
tajče i šhromadami! Ššaltaš a šarša wozučžaj! Špěwajmy
šhwalbnny šerlušch! Šnježna Marija Štehmann i Šarlina rěčesche
wo šmutškownym wuwicžu a wutworjenju a pošhlnjenju towar-
štwow, šwjastka a žyłego džěla. Rěčesche i našhonenja; je džě
šobu we wjedništwje šwjastka ša žyly Němšku. Něchtu wošebite
bě ta rosmotwa, šotraž šo dopolndnja šapocža a šakle popolndnju
na horje šłónczi. Šak wšchelafore te našhonenja! Rěčachy to
mlode holzy, wjedniže a wjednišoj; mjes nimi šu tež wošebje
diašonšijny, šotrež běchy tež do Lubija w bohatej licžbje še šwojimi
towarštwami pschšhwataše. Wšchudžom lubošć š džělu, lubošć
š bližšchemu, nadžiju na došče! Wšchetož šralej Jesušej šhuchy
tola to došče, a šhynjež šo to šerwal něchtón nětkle šłobit.

Dopolndnja a potom popolndnju běchy to wošebite šwjatocžne
wšomiti, hdžž šo do cžrjody a cžrjodki džělachu, šo bchy domoj
pučowate, šo bchy do džěla šchle. Špěwy šakšincžachy, špěwy
džaka a šhwalby, špěwy doměry a nadžije! Šuzy šej šawšawachu,
„W Šožim mjenje!“ šebi prajachy, „Na ššowidženje!“ wošachy
— a šak něštra šhly šo ranjšche. —

Nimo tutón šwjedžen! Šeho wššutšowanje šo njech šjetoja

nětk bóle a bóle! Š létu šašo šakš ššěd a to drje w Šipšku. Šu-
džemy móž tam rošpratojecz, šo je tutón šwjedžen nětk tež to do-
pšelnit, šchtož je lubit, šo je wěž škala Šesuša tež psches tute mlo-
de a hokežaze drje, tola paš šjednocžene a šahorjene može pošupo-
wata, došhwata? Šóh to daj! (Šónž.)

Švangelška zyrkej.

Šo najnowjšichy woblicženjachy ewangelškich abo protestantow
šu šo ša jenotliwce kraje ščehowaze licžby wulicžke:

Ša Šuropu, i wutrošacžom Šritisškeje, wšcho šhromadže
72 900 000, a to ša Němšku (pschezo po millionach) 40,3, ša
Šchwizy 2,2, Niederlandšku 3,6, ša Šranzowšku i Ššaf-Šathring-
škej 1,4, Danšku 2,6, Šorwegšku 2,3, Šchwedšku 5,7, Šinnišku
3,3, Ššišku 1,0, Šettišku 1,5, Šužowšku 1,1, Šitawšku 0,2, Šól-
šku 1,5, Ščěšto-Ššlowakšku 1,2, Šwštrijšku 0,1, Šuheršku 3,6 a
Šumunšku 1,3 milliony.

Šritisške abo jendželške šralowštwu ma jich we šwojich po-
žyšej šemi rošpšchěnych wulšich krajach na 46 900 000 prote-
štantow, šotiž šo mjes šobu do wšchelašich zyrkwojow džěla; šak
licži jich angliška zyrkej 28,6, šchottiška zyrkej 2,7, Šwštrališka
zyrkej 1,6, Šužnoafrikanška 0,6 atd.

Šjednocžene štaty Ameriki maja jich wšcho do šhromady na
74 300 000 protestantow, šotrež šo wšchelašich zyrkwojow a šektor
džěla. Najšhólnišcha je zyrkej Šethodištow 22,6; nimale jenak
šhlyni šu Šaptištoja i 21,1; Šutherome 6,9.

Tež tute licžby nješšy došpošne, hacž runje buchy ša šwětowý
šongreš wulicžene, šotryž šo w Štočholmje wotměje. Na nim
šendu šo wšchě protestantiške wěruwšnacža; jich šastupjerjo wob-
licža šo po předy našpomnjěnych licžbach a to šak, šo šo pschezo
na 100 000 dušchow jedyň šastupjerjow pošhewšch; šak šudža
zyrkwoje Šuropy tam še 175, Šritisškeje še 108 a Ameriki še 199
šastupjerjemi šastupjene. Nimo toho pschidže do Štočholma
tež 85 šastupjerjow grichiško-katoliškeje zyrkwoje. Š dodawka š šutym
licžbam špššnajšch, šo tež wšne cžičče njemšlyne nješšy; šak ma
jich Šwštrijška na 250 000 protestantow a niz jeno 100 000; Šu-
šheranšy w Americy licža jich na 11 600 000 pschawšowarjow
šwojeje wěry, i šotryž wšchak nahladny džěl njeje jich zyrkwi
hšičče pschšamšnjeny; ša wěšthch a pschšamšnjěnych licža wšni
6 900 000.

Še to šajimazy pošlad do ludow a krajow a do wěruwš-
šnacžow. Šle wšchak ša licžba njerosšiška, ale šon duch, šotryž
w jenotliwch zyrkwojachy a jich šlawach: šo by tola w našchey zyrkwi
a w jeje šlawach šhlyš a ššutšowak woprawdže ewangelški duch!

Zyrkej a štat.

Mjedželu, 3. augusta, šudže to 10 lét, šo šo šróšba pošwěcž
rošnješy po kraju: Šóžna! Šóžna! Ša tole 3. aug. šhobi žyly kraj
špominačž. Šehodla je tež zyrkwina wšchmošć pošučžila, šo ma
šo na Šožichy šhlužbach wulki šróšbný čas wopomnicž še šlowom
a modlitwu. A wšhadni drje tola šami wot šo pschidnu wšchitzy
š šutym Šožim šhlužbam, džeržecž šhromadže šakš wošebitu nutr-
nošć. Šehorunja džerži šo šdobom wopominanje tyčh, šotryž
šebi wulka wóžna žadašche ša wopor. Šuž drje šo šamo wot šo
šrosjumi, šo šo tež šwěškowa pšcha pošoži š pomnikam našchich paš-
njěnych. — Džěšacž lét to, a šakšich! Šakšy šudžemy to na šutym
dnju namakani pschew Šohom, my wšchitzy, šon jenotliwy šakž žy-
ly lud? —

— Šajerška je šebi noweho ministřiškeho přešidenta wššwo-
liška. Še to dr. Šeld. Ššwoju přěnu rěč w krajnym šejmje
šłónczi dr. Šeld i šutym šlowami: „Ša čhu šo šawšje pschew žy-
šym šwětom wššchěnyčž: Ša šym šo, roššudžiwšchi šo ša psch-

ječje tuteho sastoynstwa, pod schit wschomózneho a mileho Boha stajil; nadžijam ho, so i jeho pomozu hwoje pschizlusch-
nošče dopjelnu a so hwojemu ludu a wóznemu kraje tež w tu-
tym nowym sastoynstwe tak služic, so nje njemóže moje hwě-
domnjo wobskoržowacž!“ To hu słowa, kotrež bychmy rad dawo-
no hižo blyscheli wot mužow, kotřiž chzedža wjednizy luda byčž.
Esu ludej nušne a křesćianstwu a zyrkwi niz mjenje. Dr. Held
je katolik. To nam njesadžewa, ho tutych słowow wječelicž, nje-
dwěluje na tym, so słowa čezěhuja skutki. — Tajke wučinacze je
tež runje nam w Sakskej trěbne; je wěšte, so pola naš lóžjeho
njeje, škerje čezěho. Tajke wučinacze trjebamy pať tež hewatž;
njeje trjeba, so to pschezo krajny bejnt; trjebamy je twe wošadže,
w gmejnje, we hwójbje. Kelfo by to n. p. ch. na wšy wustutko-
wako, by-li ho sjawnje a sprawnje se słowom a skutkom ryczeř-
kubler tak zyrkwi a k nabožinje wučinawat; tola njetrjeba to
ryczeřkubler byčž, runje tak kubler psched hwojim domom, psched
hwojej wjesku, runje tať nan psched hwojinti abo podobnje. Taj-
kich wučinawarjow — a njeabudžmy: wučinawarjow — trjebachu
hewat tež, my i našim čažom trjebamy jich wošebje, trjebamy
jich čim bóle, dokelž so jich nimamy doščž! — Do zyla dyrbjeli
křesćenjo to jene wjedžecž, so pola hinať imyšlenych, so pola
njepšcheczelow zyrkwi a křesćianstwa, njenamataju pschipo-
šnacža a čezěžowanja, hdyž hu to šimzy, hdyž to khableja, hdyž ho
to tak tam a jow wija.. Lucži hižo mějachu w Jesuřowym čažku
hwój mužud, kotryž bě jene šakudjenje. Dopom ho na Matth.
11! Ně, tón kotryž roščudnje ho ja hwoje šakady, ja hwoju wěru
wučinawa a po njej čini, tón wučinuje tež njepšcheczelej čezěž-
wanje. Tak wobhwědčži njedawno něchtón tole: Na hwjedženju
našeho towarštwu — bě to hobotawo ewangeliščeje mlodžiny je-
neje wulkeje industrišneje wšy — wopyta naš wotdželenje orga-
nišowaneje džekaczeřščeje mlodžiny našeje wšy. Jako ho jich
wjele na tym džiwachu a něchtón woprašča, kať to móžno, dosta
to wotmóšwjenje wot hobotawa džekaczeřščeje mlodžiny: „K tu-
tym — k jednocženej ewangeliškej mlodžiny — pschindžemy rad,
dokelž ho woni tať sjawnje a sprawnje k hwojim šakadam wu-
činawaju a ho njeboja a njehanibuja, tež sjawnje i nini a ia
nje wustupicž!“ — Tu mašch! Kať w tutym tak to w druhim!

Wschelke f bliska a f dalofa.

W Falkensteinu w Bogtlandže, kotrež městacžko hu psched
něchto lětami psches šrudžaze a njewušlyšchane podawki w dru-
him šmyšle dalofa šnate, mějachu pošlednju njedželu junija
žadny a rjany hwjedžen. Na 550 posaunistow bě ho tam šbro-
madžilo, so by tam 22. šjěd šaklich posaunistow wotnělo pod
wjednistwom šararja Adolfa Müllera = Drježdžanšeho, kotryž
nam tež 22. junija w Lubiju tak kražnje šatrubi. Posaunistojo
hu wošebity wotdžěl křesćianšeho towarštwu mlodženzow ša
Saksku; potajkim tuto nowe džělo abo mišionstwo trubow, kať
ho mjenuje, je šutk ewangeliščeje mlodžiny, a to wažny a žohno-
wanja pošny. To pokača ho w Falkensteinu. Niz jeno zyle mě-
sto, ně, tež zyla wokolina ho tam šhadžowasche, so by blychala
trubjenje tuteje wulkeje byly trubarjow a šchož ho tam to špě-
wasche a šchož ho tam to pschednošchomasche wo tutym šutko-
wanju. Wošebita Boža služba a hwjedženška šhromadžišna
běšchtej jara wopytanej. Džkazy běchu ho k wječornej nut-
noščži šechli. Nutnje wšchitzy pošluchachu, jako šnate šerlu-
luschje šaklincžichu a ša trubow hwoje šyntki rošnoschowachu psches
wokolinu. Dež tu ho rěčesche wo tym, šcho trubarje čzeja,
šcho šerlusche čzeja a nutrne byle pošluchachu. Šorjeka na
žyrkwinej wěži blyšchzeiče ho w jažnym hwětkle mjes tym šchizž,
dalofa rošnoschujo hwoje prubi po měsčze, po kraju — a nadži-
jonnje tež tak někotremu do wutroby nuts, do wutroby, kotraž

šnadž njebě docho w Božim domje byla a njebě docho w Božim
šlowje čitata, do kotrež pať bě šaczahnyť k trubami šynt šnadž
šnateho šerluscha, šnadž nehdy wot maczerje špěwaneho, a i nim
dopomnjenje, špólnacze a nowa lubošč k Bohu a k Jesuřej
Křystuřej. Mišionstwo trubow, to njeje jenož mjeno, to je
džělo. Trubarow šerluschy doščěhoma tak něšotreho, kotrehož ani
pižne ani rtne šlowo nedoščehuje a wofa jeho, čzehnje jeho a
dowjedže jeho k tomu, kotryž wofa: „Bój ja mnu!“ Kotryž praji:
„Bójče bent se nini wšchitzy, kiž wy šprózní a wobčeženi seje,
ja čzu wať wšchewicž!“ Štubofo hmutě špěwan wulke
byly luda hobot, jako trubny šantješechu šrašny šerluschy:

„Twať, o moja dušcha, twať na Boha!

Wěra jemu šluscha, pomoz ja wšchěch ma!

Budž bjes štracha, ranje šesřhadža!

Bo šmje wita čze kražnosčž nalěčža!

Šdyž wichor duje, šichiz nastawa,

Šha čze wobarmuje mój Anješowa!

— Džen 12. julija bě to 50 lět, so wumrje drje tež něšotre-
nužkuli Šerbej šnate němšči ludowj pěšnjeť a špišowacžel Šritš
Reuter. Bě Delnjo-Něntz a pišaiče w delnjo-němškej rěčži abo
kať ho praji: plattdeutsch. Jeho: „Ut mine Stromtid“ drje ně-
šotryžkuli šnate a tuž tež waži. Žiwjenje tuteho mužža bě po
lubošče pošnych džěčžaznych lětach šuta běda a lute wójowanje,
w kotrymž ho pódla njeho jowi wěry a lubošče pošna mandžel-
ška Šuša, džowka duchowneho Kunze. Š jeje pomozu bu Šritš
Reuter tón pobožny wufubler luda, kotryž luda dušchu šnate a na
jeje trunach hraje; jeje dobre a njedobre je jemu šnate, jej pře-
duje we hwójich powjedancžkach a pěšnjach bohabojoščž a dowěru
k Bohu, špokojnosčž a šprawnosčž, dobre počiniť a hwěru. Wšchi
tym čze byčž pomoznik pschedy wšchěm tym mašym, podšocže-
nym w ludu. Wón je muž i čaža, kotryž bě někať podobny naš-
chemu. Šchož ho i nim a i jeho wudžětkami šelnaje, šněje
zyle wěščze žohnowanje i teho, wošebje w tutym tajkim čažku. Tuž
bjes džywa, so ho to po zylej Němškej a tež dale won nětkle špomi-
na tuteho mužža, kotryž ho 7. novembra 1810 w Štavenhagen
w Meklenburgškej narodži a 12. julija 1874 njedalofa nam
i Lutheroweho žiwjenja derje šnateho hroda Wartburg wumrě.

Š Rhiny a i jeje pošantstwu dostawany dyš a dyš dróbnišče
powješčze. Nještu runje šwječelaze, hu šrudžaze, thichaze. Tak
pišče mišionaršky Riedelowa mjes šdruhym k ščajiny wofofa
mišionščeje štajje Šiantšchau: . . . Žóniška bě trojniki porodžila;
tute wostaji i wotpošladom nahe w dóncžy ležo a ho wo nje nje-
štarasche. Tak wumrěchu. — W Šohřichau šadušy macž nowo-
narodžemu džowčžicžku; jeje šukodžina porodži tež džowčžicžku,
tuta bu tež morjena; prajachu, so je ju nan do rěki čzišnyť. —
Šolečki moricž, to je tu wašchnje, wošebje pola tych, kotřiž maja
hižo dvě abo wjazy. „Kas ho“, tak mišionarška pišče, „w hro-
madžinyje woprašchach, šcho je hižo džěčžatko morit. Tu šamol-
wi ho tajka liežba žonow, so běch wulzy naštróžana. Někoti pať
měnjchu, so ho to šanto wot ho rošumi, hdyž štaj šarschej šhudať.“
— Tole i Rhiny! Něťl ras ho rošhladuj w Europje, w Němškej,
a daj šebi wot nowinom powjedacž, šcho ho tu štawa! Ty pra-
jišch, so je to zyle kruč Rhiny w Němškej, teje Rhiny, kotraž bu
runje wupřana. A kať to móžno? Šohodla, dokelž je ho i Něm-
ščeje kruč křesćianstwa šhubit. —

Šiřowanje.

Š. w Š. ša 6. po Šr.

Ša 7. po Š. ho wo nabožny nastawť prošy, kotryž měť ho
do šofacžiz pošlacž.

Šamolwity redaktor: šaracž Šyrgacž w šofacžizach.